

Uvodnik

Drage bralke in dragi bralci!

Najsi doživljamo branje kot zadovoljstvo, sprostitve in umiritev misli ali kot pridobivanje znanja in širjenje obzorij, je zavedanje o pomenu branja v vsakdanjem življenju vrednota, zapisana z velikimi črkami, ki pa se jo kot tako premalokrat zavedamo oziroma ji ne namenimo posebne pozornosti. Vsak zapis, krajši ali daljši, je napisan z določenim namenom, da predaja sporočilo, poučuje, usmerja, daje odgovore, je pot k boljši in večji bralni kulturi ter pismenosti kot pomembni komponenti v življenju slehernega posameznika. Koliko »zgodb« je bilo že napisanih od prve tiskane knjige pa vse do danes, kako pisano bralno ponudbo imamo na voljo, smo tako rekoč na vsakem koraku obkroženi s knjigo ali vsaj zapisano besedo, a vendarle dojemamo to kot vrednoto? Literatura nam pomaga razumeti svet okoli nas, ga kritično vrednotiti, izpostavlja vidike in postavlja pred izzive, kultura kot skupek vrednot človeške družbe pa daje pripadnost določeni skupnosti ali skupini, občutek zavedanja korenin, kar nas bogati, ustvarja ter oblikuje naš razvoj in identiteto. Le z zapisano besedo pa to lahko doživimo, začutimo in ponotranjimo v popolnosti.

Literarni utrinki v novi številki revije Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota za literaturo in kulturno zgodovino poudarjajo vlogo in pomen knjige ter zapisane besede od otroštva naprej, izpostavljajo branje kot kulturno vrednoto. Kako pomembno je, da knjižničar spodbuja branje in prispeva k razvoju bralne kulture pri vse uporabnikih in ciljnih skupinah, opisuje prispevek Spoznaj! Varuj! Ohrani. Sledi razmišljanje o knjigi, njeni razsežnosti in vlogi za življenje pod nas-

lovom Knjiga mene... Pri branju nemalokrat literarna kritika ostaja v ozadju, a je še kako dobrodošla, kakor temu sledimo v prispevku Od tišine in iskanja do zgodb in pisateljskih prostorov. *Kulturno-zgodovinski* zapisi pa približujejo prekmursko pisno kulturno dediščino in zgodovino lokalne skupnosti, ozaveščajo o pomenu domoznanskega gradiva v knjižnici, prav tako spodbujajo zanimanje o gradivu, ki je del naše skupne kulturne dediščine. Na to nas med drugim opozarjata tudi spomenika v soboškem mestnem grajskem parku, prav tako izredno redko še ohranjena prva prekmurska sanjska knjiga. Da zapisana beseda ostane, dokazuje izsek iz bibliografije msgr. dr. Jožefa Smeja, ki je zapustil nadvse obsežen opus, za kar mu s to skromno dopolnitvijo velja globok poklon in zahvala. V spominih pa se tokrat spominjamo literarnega zgodovinarja Štefana Barbariča ob 100. obletnici rojstva in geografa Ludvika Olasa ob 90. obletnici rojstva, ki sta rodno Prekmurje pomembno zaznamovala tudi z zapisano besedo.

Naj vam bodo zapisi v prijetno branje.

Klaudija Sedar, urednica